

HULPVERLENINGSZONE 1 WEST-VLAANDEREN

Persvoorstelling 4 juli 2016

Van gemeentelijke brandweerdienst naar zonale brandweerstructuur

Voor 1 januari 2015 zag het brandweerlandschap er als volgt uit op het huidige grondgebied van Zone 1: 9 brandweerkazernes en 2 voorposten beschermden de inwoners van 17 gemeentes. Elke gemeente organiseerde de hulpverlening naar eigen inzicht, vertrekkend vanuit de noden van de eigen gemeentes. Gebieden waar geen brandweerkazerne was, deden beroep op de omliggende kazernes.

Vanuit organisatieoogpunt was er geen overleg tussen de verschillende brandweerkorpsen, daar zij opereerden als gemeentelijke korpsen. Het waren afzonderlijke organisaties. Dit uitte zich zowel in de opleiding van de brandweermensen, het materieel waarover zij beschikten als over de aard van de hulp die geleverd werd tijdens interventies.

De interventie in Gellingen waarbij o.a. 5 brandweerlieden het leven lieten en talloze gewonden vielen, vormde een keerpunt in het denken. Het besef dat een andere organisatievorm nodig is om grotere en modernere incidenten gaf de aanzet tot de wet van 15 mei 2007 op de civiele veiligheid. Het principe van de zonale brandweerzones werd daarin opgenomen. In een wet van april 2014 werd uiteindelijk de financiering, de organisatie en de timing van invoering van de zones vastgelegd.

Ondertussen was het grondgebied van onze zone al gekend. Er werden tussen de 17 gemeenten voorbesprekingen gevoerd, wat vanaf 2014 uitmondde in een prezonale fase.

1 januari 2015: Hulpverleningszone 1 West-Vlaanderen start op

Na de goedkeuring in oktober 2014 door de 17 gemeenteraden van de procentuele kostenverdeling tussen de gemeenten kon de zone op 1 januari 2015 opstarten.

De 17 burgemeesters vormen de zoneraad, er is een zonecollege met 8 burgemeesters en een voorzitter.

De zone begint de werking zo goed als zonder eigen personeel. Er werd dan ook in eerste instantie geopteerd om voorlopig te blijven verder werken zoals de kazernes dit gewend waren, dit om de hulpverlening naar de burgers toe te kunnen behouden.

In de beginfase worden administratieve medewerkers vanuit de gemeentes gedetacheerd naar de Zone om mee de werking op gang te trekken. Het gedeelte 'bedrijfsvoering' in de zone is van een quasi onbestaande situatie op korte termijn uitgebouwd.

De zonecommandant, afkomstig uit de brandweerwereld, nam het operationele gedeelte van de brandweer en de ziekenwagens terwijl voor het gedeelte bedrijfsvoering een veranderingsmanager werd ingeschakeld. Dankzij deze gezamenlijke inzet kon de hulpverleningszone de hulpverlening handhaven en reeds een aantal belangrijke optimalisaties uitvoeren op het terrein.

Na 540 dagen Zone 1

De structuren van het gedeelte bedrijfsvoering zijn ondertussen in een ver gevorderd stadium ingevuld. De grote lijnen zijn duidelijk, het organogram neemt zijn definitieve vorm aan.

De gemeenteraden hebben de beleidsplannen van de zone voor de periode 2016 – 2019 goedgekeurd, wat zal bevestigd worden in de zoneraad van september 2016.

Voor de brandweerlieden wordt, na een aarzelende start en een afwachtende houding naar de nieuwe organisatie toe, de zonale manier van deken stilaan duidelijk. Hun werkomstandigheden en hun toekomstmogelijkheden zullen verder reiken dan het gemeentelijk kader waaronder ze vroeger vielen

Het **vernieuwen van het rollend en niet-rollend materieel** maakt dat elke inwoner met eenzelfde kwaliteit van materieel geholpen kan worden. Alle posten komen immers op een gelijk niveau van interventiematerieel over heel de zone.

Hulpverleningszone 1 West-Vlaanderen wil echter ook de **vorming en opleiding van de brandweerlieden en ambulanciers** naar een hoger niveau brengen. Daarmee wordt de hoge kwaliteit van de hulp gelijkgetrokken voor alle inwoners, ook voor gemeentes die geen eigen brandweerpost hebben. De zone houdt daarbij rekening met de snelheid waarbij een interventieploeg ter plaatse kan zijn en hoe de dekking van het grondgebied geborgd wordt. Voor een aantal specialisatieopleidingen, zal een pool brandweerlieden voor een **eigen zonaal opleidingscentrum** zorgen.

De komende jaren investeert de zone in een **groter aantal vrijwilligers en het op peil houden van het huidig aantal beroepsbrandweerlieden**. Op de eerste plaats dienen pensioengerechtigde medewerkers vervangen te worden. Daarnaast dringt een verjonging van de huidige werknemers zich op.

Er worden **officieren** opgeleid, om de veiligheid van evenementen en gebouwen te controleren maar ook om grootschalige uitrukken te coördineren en om **preventieadvies** geven. De zone beschikt nu ook over eigen **Adviseurs Gevaarlijke Stoffen (AGS)**, die zonaal ingezet kunnen worden. Een eigen AGS zou voor een gemeente zou een ondenkbaar scenario geweest zijn, op zonaal niveau is dit dankzij de schaalvergroting wel opportuun: onze havens en alle mogelijke producten die over de weg en in pijpleidingen getransporteerd worden, zijn immers reële risico's.

Daarnaast zorgt de zonale gedachte ook voor een **24/24 aanwezigheid van een officier**. Dit wordt in geval van grootschalige of gevaarlijke interventies een evidentie.

Door de specifieke seizoensgebonden drukte, waarbij in de zomermaanden een zeer grote inzet vereist wordt in de kuststreek, richt de zone zich op het zo efficiënt mogelijk **opvangen van deze pieken**. Zone 1 heeft voor deze pieken ingezet op vrijwillige ambulanciers niet-brandweerlieden die zich specialiseren in de ziekenwagenwerking.

Het **dispatchsysteem**, dat vroeger gemeentelijk was, is nu reeds klaar om zonaal opgestart te worden. In een derde fase zullen de eerste stappen van een interzonale dispatch met sterk geprofessionaliseerde profielen voorbereid worden. Naast een belangrijke kostenbesparing, zorgt dit voor een 24/24 bemanning voor elke gemeente. Dispatchers zullen specialisten zijn die oproepen van mensen in nood dag en nacht opvangen en de bijhorende hulp uitsturen.

De jeugdbrandweer is in Zone 1 in twee gemeentes – De Haan (Wenduine) en Torhout – een belangrijke verbindende factor tussen de burgers en de brandweer. Daar wil Zone 1 ook verder op inzetten. De huidige groeperingen worden behouden en ondersteund door de zone. In de toekomst zou het ideaal zijn mocht er één (of twee) bijkomende jeugdbrandweergroep(en) het levenslicht zien. De centraal gelegen posten van Brugge en/of Oostkamp zijn daarvoor geografisch ideaal gelegen. Een belangrijke ‘bijwerking’ van de jeugdbrandweer, is dat zo jongeren spelenderwijs gesensibiliseerd worden naar veiligheid toe en dit kunnen uitdragen naar hun leeftijdsgenoten. Een belangrijk aantal onder hen stroomt ook door naar het vrijwilligers of professioneel kader.

Aandacht voor zwakkere bevolkingsgroepen is één van de cruciale taken voor brandweerlieden en meer specifiek voor de brandpreventieadviseurs (BPA). Hun opdracht bestaat erin om een bewustwording teweeg te brengen bij bevolkingsgroepen die het zwaarst getroffen worden bij brand of bij co-vergiftiging. Zij zijn het gezicht van de brandweer die persoonlijk advies geven bij de mensen thuis over het aanbrengen van rookmelders, het nazien van schouwen, het controleren van gastoestellen... Slachtoffers vermijden is hun eerste bezorgdheid. Preventie is daarbij cruciaal. **De huidige pool van 1 brandpreventieadviseur per post wordt nog in 2016 verdubbeld.** Brandpreventieadviseurs zorgen voor publicaties over: rookmelders het hele jaar door, maar BBQ in de zomer, schoorsteenbrand en vuurwerk in het najaar...

BPA'ers besteden speciale aandacht naar “**kwetsbare**” kinderen. Zij zijn de grootste groep slachtoffers bij brand. De **leiders van jeugdbewegingen** zijn een belangrijke doelgroep: deze jongeren zetten zich in voor kinderen en dienen de juiste handelingen te kennen in geval van brand in de jeugdlokalen, het toedienen van EHBO en het behandelen van brandwonden.

Na 540 dagen dus op kruissnelheid...

Hulpverleningszone 1 West-Vlaanderen is een jonge organisatie.

Gemeentes en brandweerlieden zijn gehecht aan ‘hun’ korps. Dat gevoel van verbinding is iets moois: het maakt de brandweer ‘aanspreekbaar’ en zorgt ervoor dat brandweerlieden dicht bij de mensen staan. Brandweerlieden zijn echter ook flexibel als het om mee te werken aan een efficiëntere brandweer in zoneverband.

De zonale brandweer wil het goede van beide systemen samenbrengen.

Filiep Dekiere

Luc Vanparys

Zonecommandant

Voorzitter van de brandweerzone